

Läkartidningen

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40

Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Medicinsk redaktionschef
Stefan Johansson (pediatrik) 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonstdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (patientsäkerhet)
Anne Brynolf (studentredaktör)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Lena Marions, docent (obstetrik och gynekologi)
Louis Riddez, docent (kirurgi)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)
Allmänmedicin (vakant)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Miki Agerberg (reporter, vik) 08-790 34 62
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holmve (AD, tjänstledig)
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (medicinsk redigering) 08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering) 08-790 34 94
Helena Åberg (redigering, vik) 08-790 34 63

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95
Irene Balsam (annonsservice) 08-790 34 90
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03
Vivan Streng (annonsservice) 08-790 34 73

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 40 900 ex
ISSN: 0023-7205
Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

LEDARE

1827 Obligatorisk granskning av AT
Lena Ekelius

REFLEXION

1824 Åter på kliniken *Jan Östergren*

LT DEBATT

1828 Öppna jämförelser analyserade:
»Ett av de viktigaste bidragen till vårdens modernisering« *Håkan Sörman*

AKTUELLT

1830 HUGO fyller 10

1833 Eva Nilsson Bågenholm ställer inte upp för omval

1833 Universitetssjukhuset i Malmö ska få sexton nya vårdplatser

MEDICINSK KOMMENTAR

1835 Kanske blir det lättare att behandla förmaksflimmer *Lennart Bergfeldt*

NYA RÖN

1836 Buklägesbehandling bäst vid ARDS *Margareta Mure*

Foto: SPL/IBL

Överdriven kopp-
ling mellan global
uppvärmning och
malaria *Anders
Hansen*

Överdriven kopp-
ling till klimatupp-
värmningen.

1837 Neuroleptika
kan påverka stri-
atumets volym *Anders
Hansen*

Ny metod för stor-
skalig odling av
pluripotenta stamceller *Karl Tryggvason*

1838 Kan stora sportevenemang ge
bättre folkhälsa? *Karin Sundström*

Operationsmetoden påverkade inte re-
sultatet vid bukaortaaneurysm
Anders Hansen

KLINIK OCH VETENSKAP

1839 Klinisk översikt Förmakens
fibrilleringsfrekvens möjligt prognos-

AKTUELLT Kartläggningen av människans
arvs massa presenterades under storslag-
na former vid ett uppmärksammat TV-
framträdande för tio år sedan inför USA:s dåva-
rande president Clinton av Francis Collins
och Craig Venter. Sidan 1830

stöd vid förmaksflimmer. FAF-analys
ger hopp om bättre terapival *S Bertil
Olsson, Pyotr Platonov, Fredrik Holmqvist,
Andreas Bollmann*

1844 Fallbeskrivning
Erythema ab igne
– klassisk huddi-
agnos åter i hetluft-
ten. Laptopderma-
tit drabbar främst
yngre *Maria Karls-
son, Ylva Werner Linde*

Typisk laptop-
dermatit.

1845 Klinisk översikt
Lovande metod för
utredning och be-
handling av infertilitet. Spermiekroma-
tinalanalys – bra markör för manlig in-
fertilitet *Aleksander Giwercman,
Leif Bungum, Mona Bungum*

1848 Originalstudie Låg kvalitet på be-
dömningar av arbetsförmåga vid KOL.
Såväl Försäkringskassan som läkare
gör fel, visar pilotstudie från Umeå
Jan Weibring, Bengt Järvholm

1850 Vårdutveckling CRP kan aldrig vara
»35«. Måttenheten en del av mätresul-
tatet – och den bör vara standardiserad
Gunnar Nordin

Laptopdermatit är en ny variant av en näs-
tan bortglömd huddiagnos, erythema ab
igne. På senare år har vad man närmast kan
beteckna som en epidemi uppstått, främst
bland pojkar 9–15 år gamla. Sidan 1844

Foto: Martin Sundström

PATIENTSÄKERHET

1853 Aorta skadades vid laparoskopi där indikationen kunde anses tveksam

Karin Sundström

Ville testa reservkraften – sjukhuset blev strömlöst
Karin Sundström

DEBATT OCH BREV

1855 Det är inte ett problem att läkare söker cheftjänster! *Heidi Stensmyren*

1856 Läkares medverkan vid utfärdande av transportabilitetsintyg: Vad säger den medicinska professionens etiska auktoriteter? *Göran Bodegård*

1857 »Behandlingsmetod vid kronisk smärta bör utvecklas av patienterna«
Tomas Ekström

Hets mot folkgrupp (rökarna)?

Bo Norberg

1858 När vinsten blir drivkraften i vården: Gör hälso- och sjukvårdslagen skarpare och mer legalt bindande
Jan Halldin

1859 Drogberoende i ny skepnad
Börje Löfgren

1860 Kirurgkurs i Lund för utländska studenter – viktig del av utbildningens internationalisering
Erik Nordenström, Roland Andersson, Bengt Jeppsson

KULTUR Det gamla mentalsjukhuset i Umedalen har en vacker park som har tjänat som utställningslokal för lokala och internationella konstnärer. Sidan 1863

LÄKEMEDELSFRÅGAN

1861 Meningit – mycket sällsynt biverkan vid behandling med lamotrigin. Kan lamotrigin ge läkemedelsutlöst meningit? *Anna Lundberg, Pär Hallberg*

KULTUR

1863 Skulptursatsning i sjukhusparken
Jennie Fahlström

1865 Festande greven skapade Sveriges första länslasarett
Torgil Hallböök

1867 LEDIGA TJÄNSTER

1870 PLATSANNONSER

1892 MEDDELANDEN OCH SOMMARRYSS

1894 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

Rättelse

I artikeln »Universalgeniets viktiga fynd passerade obemärkt«, som publicerades i Läkartidningen 2010;107(29–31):1794, står det »... upptäckte Tigerstedt att injektion av extrakt från binjurebarken framkallade en ihållande blodtryckshöjning hos kaniner«. Det var extrakt från njurens barklager och inte binjurebarken som det var fråga om.

Förra veckans webbfråga

SKA RÖKARE KUNNA UTESLUTAS FRÅN ELEKTIV VÅRD? apropå en artikel i LT 29/2010 (sidan 1752)

Nej		39 %
I vissa fall		36 %
Ja		24 %

535 hade svarat den 9 augusti kl 9.00

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på Lakartidningen.se

R Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

REFLEXION

Åter på kliniken

Jag har när detta skrivs (2/8) arbetat min första dag på kliniken efter att ha varit ledig under den i södra Sverige närmast helt regnfria och soliga julimånaden. Ute har regnet vräkt ner denna dag.

På avdelningen har jag träffat arbetskamrater som vittnar om ett tufft arbetsklimat under sommaren hittills. Antalet besök på akutmottagningen är högre och platsbristen mer ihållande än under tidigare somrar. Denna verklighet är uppenbarligen inte unik för Stockholms sjukvården, enligt rapporter från till exempel Linköping och Malmö.

Finns det någon lösning på det ständigt återkommande sommarproblemet med brist på vårdplatser? Personal på sjukhus måste kunna få semester i första hand på sommaren liksom de flesta andra människor. Den

stora delen av akutsjukhusens vård är akut eller åtminstone imperativ (t ex cancerkirurgi) och påverkas inte av årstiderna. Platsbrist är ett problem året runt och kanske är lösningen på problemet att öka vårdplatsantalet just året runt – marginalen för att klara en reduktion på sommaren är då större. Akutsjukvård bör inte drivas så att resursutnyttjandet kontinuerligt är nära det maximala. Utrymme för att klara topparna, närhelst på året de infinner sig, måste finnas. Socialministern har ju också aviserat att det nu är dags att öka antalet vårdplatser efter många år av neddragningar. Vi får hoppas att det också kan bli så i verkligheten.

Jag hoppas att det fina sommarvädret återkommer – då slipper jag ha en aning dåligt samvete för min perfekt förlagda semester i år – och de som har semester kvar mycket välförtjänt får njuta av sensommaren. ■

»Akutsjukvård bör inte drivas så att resursutnyttjandet kontinuerligt är nära det maximala.«

Jan Östergren
medicinsk
huvudredaktör

jan.ostergren@lakartidningen.se